

**בן סורר ומורה:
Moral Revolution or Complex Application?**

Rabbi Ethan Tucker – tucker@mechonhadar.org

Center for Jewish Law and Values

I. The question behind the question and an initial answer

מדרש תנאים לדברים פרק כא

שמא תאמרו בשביל זה שאכל זה ממון אביו ימות אמר בן סורר ומורה ידון על שם סופו שגלוי וידוע לפני מי שאמר והיה העולם שסוף זה עתיד לגמר את כל נכסי אביו והוא חוזר ומבקש ולא ימצא שנ' (משלי ל טו) לעלוקה שתי בנות הב הב ויוצא ומפקח על הדרכים ומאבד נפשות הרבה אמרה תורה מוטב שתאבד נפש אחת ואל יאבדו נפשות הרבה:
אמר ר' יוסי הגלילי וכי מפני שאכל זה תרמיטר בשר ושתה חצי לוג יין אמ' תורה יצא לבית דין ויסקל אלא הגיעה תורה לסוף דעתו של בן סורר ומורה שסוף מגמר נכסי אביו ומבקש למודו ואינו מוצא ויוצא לפרשת דרכים ומלסטים את הבריות אמ' תורה ימות זכאי ואל ימות חייב

Midrash Tannaim Devarim 21

Lest you say that [the wayward and rebellious son] dies [merely] on account of consuming his father's money, we say that he is judged based on his future behavior. It is well known to the One who brought the world into being through speech that this [son's] ultimate destiny is to finish off all of his father's possessions and then to ask for more—though he will not find any, as it says: “The leech has two daughters: ‘Give! Give!’—and then he will lay in wait at the crossroads and kill many people.” The Torah said: Better to destroy one life and not allow many lives to perish.

Said R. Yose Ha-Gelili: Can it be that because he ate a *tartimer* of meat and drank half a *log* of wine the Torah would say that he be taken to court and stoned? Rather, the Torah perceived the final purpose of the wayward and rebellious son: He will eventually finish off his father's possessions, ask for what he was used to, but not find it and then go out to the crossroads and steal from people. The Torah said: Better he die innocent than to die guilty.

משה הלברטל, מהפכות פרשניות, 47, 48

בכל מקרה עורר עונשו החמור של הבן - מוות בסקילה - בעיה מוסרית חריפה אצל חז"ל בשל הפער הקיים בין החטא לבין עונשו... המודעות לבעיה המוסרית עולה במפורש בשאלה "וכי מפני..."

Moshe Halbertal, *Interpretive Revolutions*, 47, 48

The serious punishment meted out to the son—death by stoning—raised a serious moral problem for Hazal because of the gap between the sin and the punishment... consciousness of this moral problem emerges explicitly in the question “Can it be that because he ate meat and drank wine that the Torah would say that he must go to the court and be stoned?”

משנה סנהדרין ח:ה

בן סורר ומורה נדון על שם סופו ימות זכאי ואל ימות חייב

משה הלברטל, מהפכות פרשניות, 48, 49, 52

מבין התגובות השונות לשאלה... היא משנה מפורשת, "בן סורר ומורה נדון על שם סופו"... ייתכן שפשוטם של כתובים הוא אכן שהבן נהרג מפני שהיווה סכנה עתידית לחברה ולא מפני שערער את סמכות ההורים. מה שעשה הפרשן, הוא לדחות את האפשרות השנייה באופן מודע ומוצהר לטובת הקריאה של 'נידון על שם סופו', וזאת מטעמים מוסריים... אלא שעיקרון זה עצמו - 'נידון על שם סופו' - כרוך בבעיה מוסרית אחרת: בעיית השיפוט הדטרמיניסטי. כיצד ניתן לקבוע שעתידו של הנער הוא מסלול פשיעה הכרחי, ובעיקר - כיצד ניתן לסקול אותו על סמך קביעה זאת.

Moshe Halbertal, *Interpretive Revolutions*, 48, 49, 52

Among the different responses to this question... is that of an explicit Mishnah: “The rebellious son is judged based on his future deeds”... it could be that the plain sense of the verses is that the son is killed because he poses a future threat to society and not because he undermined his parents’ authority. This exegete, however, consciously rejects the second possibility in favor of the explanation: “The rebellious son is judged based on his future deeds”, and he does this for moral reasons... This principle itself, however—judging someone based on their future deed—implicates us in another moral problem: the problem of judging people based on deterministic assumptions. How can we claim that this boy’s future leads necessarily to a life of crime? And most important, how can we stone him based on that claim?

ערוך לנר מסכת סנהדרין דף עב עמוד א

בגמרא ומלסטם את הבריות. ק"ק למה קרי ליה זכאי בתחלתו כשגנב מאביו ולבסוף כשגזל את הבריות מקרי חייב מ"ש לאו דגניבה מלאו דגזילה י"ל דבאמת משום איסור לאו מקרי זכאי לגבי דין מיתה והא דקאמר ומלסטם את הבריות היינו שיהרגם דאיכא חיוב מיתה וכן פ' הרמב"ם בפ' המשניות והא דדיינינן ליה בסקילה אף דרוצח גופא אינו אלא בסייף היינו משום שיבא גם לידי איסור סקילה כגון שיגזול את הבריות או יהרגם בשבת

Arukh La-Ner Sanhedrin 72a, R. Ya'akov Ettlinger, Germany, 19th c.

“And he will rob people.”—This is a bit difficult: Why do they refer to him as innocent at first, when he steals from his father, but when, in the end, he robs other people, he is considered guilty? What is the difference between the prohibition on burglary and the prohibition on robbery? We might suggest that, in truth, he is considered innocent with respect to the death penalty when he violates [only] a basic negative commandment, and when we say “he robs people” we mean that he will kill them, which is a capital crime. And so explained the Rambam in his commentary on the Mishnah. And the reason we stone him, even though an actual murderer is executed by the sword is because he will end up coming to a prohibition of stoning, as in the case of robbery or murder on Shabbat.

II. What is the significance of a גזירת מלך?

תוספתא סנהדרין יא:ו

ר' שמעון בן אלעזר אומ' הבת ולא הבן אלא גזירת מלך היא

תלמוד ירושלמי מסכת סנהדרין פרק ח [דף כו טור א]

אמר רבי יסא: כל אילין מיליאי לא מסתברין דלא חילופין? תני תדע לך שהוא כן: מי היה בדין שיהא חייב, הבן או הבת? הוי אומר: הבת! ופטרה התורה את הבת וחייבה את הבן. מי היה בדין שיהא חייב, קטן או גדול? הוי אומר: גדול! פטרה התורה את הגדול וחייבה את הקטן. מי היה בדין שיהא חייב, הגונב משל אחרים או הגונב משל אביו ואמו? הוי אומר: הגונב משל אחרים! פטרה התורה הגונב משל אחרים וחייבה הגונב משל אביו ואמו. ללמדך שכולן אינן אלא בגזירת מלך.

Talmud Yerushalmi Sanhedrin 8:1, 26a

Said R. Yasa: Doesn't it make sense that all of these things could be taught in reverse? It must be so. Who should have been held liable, the son or the daughter? The daughter! And yet the Torah exempted the daughter and made the son liable. Who should have been held liable, a minor or an adult? An adult! And yet the Torah exempted the adult and made the minor liable. Who should have been held liable, one who

steals from others or one who steals from his parents? One who steals from others! And yet the Torah exempted one who steals from others and held liable one who steals from his parents. This teaches you that all [of these details] are simply the decree of a king.

משה הלברטל, מהפכות פרשניות, 57, 58

ניתן לשער שדברי התוספתא... באים בעקבות השאלה "וכי מפני..." , ולפנינו אפוא תשובות חלופיות לתשובת 'נידון על שם סופו' הנקוטה במשנה... כמענה לאותה שאלה מוסרית מצביע רבי שמעון בן אלעזר על בעיה אחרת—"הבת ולא הבן" מדוע לא נעניש את הבת שהרי 'הכל מצוין אצלה בעבירה', אלא מתוך כך אתה למד, שכל הפרשה היא גזרת מלך, כדבריו - "אלא גזירת מלך היא." כשם שההבחנה בין בן לבת אינה מובנת בפרשה וגזרת מלך היא, כך כל דינו של בן סורר ומורה גזרת מלך הוא... הבעיה המוסרית לפי דגם זה אינה מעוררת מהלך פרשני; אדרבה, על בסיס קבלת ההלכה כמות שהיא, הוא מצביע על הקונפליקט המוסרי ודוחה את השיקול המוסרי בפרשנות.

Moshe Halbertal, *Interpretive Revolutions*, 57, 58

It seems that the words of the Tosefta... come in response to the question: "Can it be that because he ate meat and drank wine that the Torah would say that he must go to the court and be stoned?" We therefore have here an alternative answer to the idea that we judge the son based on his future deeds, as presented in the Mishnah... As an answer to our moral question, R. Shimon b. Elazar points out another problem—"The daughter and not the son?" Why would we not punish a rebellious daughter, given that she will cause a great deal of sexual deviance? Rather, it must be that the entire law is a decree of the king, as R. Shimon b. Elazar says, "rather, it is a decree of the king." Just as the distinction between son and daughter is unintelligible, so too the entire law is unintelligible and a decree of the king... In this model, the moral problem spawns no interpretive process. On the contrary, by accepting the *halakhah* as it is, this approach calls attention to the moral conflict and rejects the consideration of morality as a factor in interpretation.

רמב"ם הלכות ממרים ז:יא

גזירת הכתוב הוא שיסקל בן סורר ומורה, אבל הבת אינה נידונית בדין זה שאין דרכה להמשך באכילה ושתייה כאיש, שנאמר בן ולא בת ולא טומטום ואנדרוגינוס.

Rambam, *Hilkhoh Mamrim* 7:11

It is a Scriptural decree that the wayward and rebellious son be stoned, but a [wayward and rebellious] daughter is not judged according to these procedures, because it is not common for her to get caught up in eating and drinking like a man, for it says: "A son and not a daughter, and not a *tumtum* nor a hermaphrodite."

רדב"ז הלכות ממרים פרק ז:יא

שם תניא א"ר שמעון בדין היא שתהא בת ראויה לבן סורר ומורה שהכל מצויין אצלה בעבירה אלא גזירת הכתוב היא בן ולא בת. ותמה אני על רבינו כיון שכתב גזירת הכתוב למה נתן טעם שאין דרכה להמשך ור"ש אמר שדרכה להמשך ואפשר דרבינו סובר דחכמים פליגי עליה דר"ש וסברי אין דרכה להמשך ומש"ה פטורה לגמרי דנהי דאמר קרא בן ולא בת לפוטרה מסקילה אבל עונש אחר אימא אית לה קמ"ל כיון שאין דרכה להמשך פטורה לגמרי מכל עונש. ועדיין צ"ע:

Radbaz on above, R. David b. Zimra, Eretz Yisrael/Egypt, 16th c.

“Said R. Shimon: It ought to have been the case that a daughter would also fall under the legal rubric of the wayward and rebellious son, since many are involved in sexual deviance with her. But it is a Scriptural decree that this law applies to a son and not a daughter. I am very surprised by [Rambam]; given that he wrote that this is a Scriptural decree, why did he give the reason that it is not common for her to get caught up...” R. Shimon said that she is likely too! Perhaps [Rambam] holds that the Sages disagree with R. Shimon and think that it is not common for her to get caught up and therefore, she is completely exempt. Just because the verse singles out a son and excludes a daughter in order to exempt her from stoning, I might have thought that there is another punishment for her. He thus comes to teach us that since it is not common for her to get caught up, she is completely exempt from any punishment. But the matter still requires more investigation.

מאירי סנהדרין סח:

וכן הוא דורש בה בן ולא בת ר"ל שהבת אינה נידונית בדין סורר ומורה כלל שלא הקפידה תורה אלא על מי שדרכו להימשך אחר תאוותיו ולהשתקע בהן ואין זה בבת אלא בבן. שדברים אלו אעפ"י שגזרת הכתוב הן כלן נמשכות לענין זה ואעפ"י שבתחלת העיון יראה במקצת הפרטים הפך הדברים.

Meiri Sanhedrin 68b, R. Menahem Ha-Meiri, Provence, 13th-14th c.

And there is another *derashah* that this applies to a son and not to a daughter, meaning that a daughter is in no way under the legal rubric of wayward a rebellious. The Torah is only concerned with someone who commonly gets caught up in his desires and sinks into them. That does not apply to a daughter, only to a son. For all of these matters, even though they are a Scriptural decree, they all follow this principle, even if at first blush some of the details seem like they ought to be opposite.

III. Understanding דרוש וקבל שכר and לא היה לא עתיד להיות

תוספתא סנהדרין יא:ו

בן סורר ומורה לא היה ולא עתיד להיות ולמה נכתב לומר דרוש וקבל שכר

תלמוד בבלי סנהדרין עא.

משנה. היה אביו רוצה ואמו אינה רוצה, אביו אינו רוצה ואמו רוצה - אינו נעשה בן סורר ומורה עד שיהיו שניהם רוצין. רבי יהודה אומר: אם לא היתה אמו ראויה לאביו - אינו נעשה בן סורר ומורה.

גמרא. מאי אינה ראויה? אילימא חייבי כריתות וחייבי מיתות בית דין, סוף סוף אביו - אביו ניהו, ואמיה - אמיה ניהו! אלא: בשוה לאביו קאמר, תניא נמי הכי, רבי יהודה אומר: אם לא היתה אמו שוה לאביו בקול ובמראה ובקומה אינו נעשה בן סורר ומורה. מאי טעמא - דאמר קרא: אינו שמוע בקולו מדקול בעינין שוין - מראה וקומה נמי בעינין שוין. כמאן אזלא הא דתניא: בן סורר ומורה לא היה ולא עתיד להיות, ולמה נכתב - דרוש וקבל שכר, כמאן? כרבי יהודה, איבעית אימא: רבי שמעון היא, דתניא, אמר רבי שמעון: וכי מפני שאכל זה תרטימר בשר ושתה חצי לוג יין האיטלקי אביו ואמו מוציאין אותו לסקלו? אלא לא היה ולא עתיד להיות, ולמה נכתב - דרוש וקבל שכר. אמר רבי יונתן: אני ראיתיו, וישבתי על קברו. כמאן אזלא הא דתניא: עיר הנדחת לא היתה ולא עתידה להיות ולמה נכתבה - דרוש וקבל שכר. כמאן - כרבי אליעזר, דתניא, רבי אליעזר אומר: כל עיר שיש בה אפילו מזוזה אחת - אינה נעשית עיר הנדחת. מאי טעמא - אמר קרא(דברים י"ג) ואת כל שללה תקבץ אל תוך רחבה ושרפת באש, וכיון דאי איכא מזוזה לא אפשר, דכתיב (דברים י"ב) לא תעשון כן לה' אלהיכם. אמר רבי יונתן: אני ראיתיה, וישבתי על תילה.

כמאן אזלא הא דתניא: בית המנוגע לא היה ולא עתיד להיות, ולמה נכתב - דרוש וקבל שכר. כמאן - כרבי אלעזר ברבי שמעון. דתנן, רבי אלעזר ברבי שמעון אומר: לעולם אין הבית טמא עד שיראה כשתי גריסין על שתי אבנים, בשתי כתלים, בקרן זוית, ארכו כשני גריסין ורחבו כגריס. מאי טעמא דרבי אלעזר ברבי שמעון - כתיב קיר וכתוב קיר, איזהו קיר שהוא כקירות - הוי אומר זה קרן זוית. תניא, אמר רבי אליעזר ברבי צדוק: מקום היה בתחום עזה והיו קורין אותו חורבתא סגירתא. אמר רבי שמעון איש כפר עכו: פעם אחת הלכתי לגליל וראיתי מקום שמציינין אותו, ואמרו: אבנים מנוגעות פינו לשם.

Talmud Bavli Sanhedrin 71a

MISHNAH. If his father desires [to have him punished], but not his mother; or the reverse, he is not treated as a “wayward and rebellious son,” unless they both desire it. R. Yehudah said: If his mother is not fit for his father, he does not become a “wayward and rebellious”.

GEMARA. What is meant by “not fit”? Shall we say that she is forbidden to him under penalty of extinction or capital punishment at the hand of *bet din*; but after all, his father is his father, and his mother is his mother? But he means not physically like his father. It has been taught likewise: R. Yehudah said: If

his mother is not like his father in voice, appearance and stature, he does not become a rebellious son. Why so? The Torah says, “He will not obey our voice”, and since they must be alike in voice, they must be also in appearance and stature. With whom does the following *baraita* agree: ‘There never has been a “wayward and rebellious son”, and never will be. Why then was the law written? That you may study it and receive reward. This agrees with R. Yehudah. Alternatively, you may say it will agree with R. Shimon. For it has been taught: R. Shimon said: Because one eats a *tartemar* of meat and drinks half a *log* of Italian wine, shall his father and mother have him stoned? But it never happened and never will happen. Why then was this law written? That you may study it and receive reward. R. Yonatan said: I saw him and sat on his grave. With whom does the following agree? *Viz*, It has been taught: ‘There never was a condemned city, and never will be. It agrees with R. Eliezer. For it has been taught, R. Eliezer said: No city containing even a single *mezuzah* can be condemned. Why so? Because Scripture says, “And you shall gather all the spoil of it in the midst of the street thereof and shall burn [them]”. But if it contains a single *mezuzah*, this is impossible, because it is written, “[And you shall destroy the names of them—i.e., the idols—...] You shall not do so to the Lord your God.” R. Yonatan said: I saw it, [a condemned city] and sat upon its ruins. With whom does the following agree: ‘There never was a leprous house [to need destruction], and never will be? Then why was its law written? That you may study it and receive reward. With whom does it agree? With R. Eliezer son of R. Shimon. For we learnt: R. Eliezer son of R. Shimon said: A house never becomes unclean unless a plague spot appears, the size of two beans, on two stones in two walls, and at the angle of the walls; it must be two beans in length, and one in breadth. Why so? Because Scripture refers to the walls [of the house] and also to the wall: where is one wall as two? At its angle. It has been taught: R. Eliezer son of R. Tzadok said: There was a place within a Sabbath's walk of Gaza, which was called the leprous ruins. R. Shimon of Kefar Acco said: I once went to Galilee and saw a place, which was marked off, and was told that leprous stones were thrown there!

משה הלברטל, מהפכות פרשניות, 60, 62

נראה שיש להבין את דברי רבי יהודה כמענה לשאלה 'וכי מפני שאכל...!'. רבי יהודה, המוטרד מהשאלה, והדוחה את תשובת 'נדון על שם סופו', מציב מספר תנאים המעצבים את הפרשה אך אינם ניתנים ליישום... בגישת רבי יהודה התנאים וההגבלות שנוצרו הם שרירותיים מבחינת תוכנם: אין כל טעם פנימי בדרישה שהוריו של הבן יהיו זהים בקולם, במראם ובקומתם. מטרתן של הגבלות אלו היא אפוא ביטול מימושה של הפרשה.

Moshe Halbertal, *Interpretive Revolutions*, 60, 62

It seems that we should understand R. Yehudah as responding to the question: “Can it be that because he ate meat and drank wine that the Torah would say that he must go to the court and be stoned?”... R.

Yehudah, bothered by this question—and rejecting the answer that we judge the son based on his future deeds—stipulates a number of conditions on this law that make it impossible to enforce... In R. Yehudah's approach, the conditions and limitations he suggests are totally arbitrary in terms of their substance: 'There is no internal reason to demand that the parents of the boy be identical in their voice, appearance and height. The goal of these limitations is therefore to prevent enforcement of this law.

תוספתא סנהדרין יד:א

עיר הנדחת לא הייתה ולא עתידה להיות ולמה נכתבה לומר דרוש וקבל שכר

תוספתא נגעים ו:א

בית המנוגע לא היה ולא עתיד להיות למה נכתב אלא לומר לך דרוש וקבל שכר

מהרש"א חידושי אגדות מסכת סנהדרין דף עא עמוד א

ור"ש דקאמר וכי מפני כו' הוא תמוה לכאורה אם אינו ראוי ליסקל למה כתבה התורה שהוא ראוי ולא שייך בזה דרוש כו'...ור"ש שמעון דקאמר וכי מפני שאכל כו' דודאי לדעת ר"ש התורה חייבה עליו מיתה שהגיעה תורה לסוף דעתו וכו' כדלקמן אלא דקאמר דאביו ואמו ודאי דלא יוציאו אותו בשביל זה לסקילה שהם ודאי לא יגיעו לסוף דעתו ויאמרו שסופו לחזור מדרכיו הרעים ויהיו חסים עליו וע"כ לא היה ולא עתיד להיות שאביו ואמו לא יגיעו לסוף דעתו (ויכסו) [ויחסו] עליו מלהוציאו לסקילה בשביל תרטימר אחד ולמה נכתב אלא דרוש שאביו ואמו ידרשו שהתורה הגיעה לסוף דעתו דבכזה הוא ראוי ליסקל וע"י זה יוכיחו ויסרו את בניהם ויקבלו על זה שכר וכדאמרין הני נשי במאי זכיין שמגדלין בניהן לת"ת אבל בזמן הזה אין נותנין לב לזה וכל אחד מכפה על בנו אף שהוא באמת חייב מלקות ומיתת ב"ד ואין מוכיחין אותן והנערים הולכים רוב ימיהן בביטול ת"ת ואמר' פרק כל כתבי לא חרבה ירושלים אלא בשביל שבטלו בו תינוקות של בית רבן כו' ודו"ק:

Maharsha, Hiddushei Agadot, Sanhedrin 71a, R. Shmuel Eidels, Poland, 16th-17th c.

R. Shimon's statement that this law was never enforced is surprising: If it is not appropriate to stone the son, then why did the Torah write that it is appropriate to stone him? There would then be no sense to the statement that it was written to be expounded and to receive reward [because the claim is that the *parashah* itself makes no sense]!... clearly R. Shimon thinks that the Torah decreed death for this boy based on his future deeds... what he meant is that his father and mother will surely not actually agree to bring him to be stoned on this account, because they will not judge his future in this way. They will say that he will eventually abandon his bad behavior and they will have mercy on him. That is why this case would never be enforced... so why was this law written? So it could be expounded by his parents, who will see that the Torah judges their son based on his future behavior and he is worthy of being stoned. And based on this,

they will rebuke him and punish their son and thereby receive reward, as we say [elsewhere]: Women receive reward for raising their sons to be scholars. But in our own time, no one pays attention to this; everyone spoils their child even when he truly is liable for court-ordered punishment and they do not rebuke them and most children spend their childhood totally neglecting the study of Torah. And it says in the sixteenth chapter of Shabbat that Jerusalem was only ultimately destroyed because the schoolchildren stopped learning.

משנה יומא ו:א

שני שעירי יום הכפורים מצותן שיהיו שניהן שוין במראה ובקומה ובדמים ובלקיחתן כאחד ואף על פי שאין שוין כשרין.

Mishnah Yoma 6:1

The two goats for Yom Kippur are supposed to be the same in appearance, in height and in their value and must be purchased at once. Even if they are not identical, they are valid.

תוספות ישנים מסכת יומא דף סב עמוד ב

שני שעירי יום הכפורים מצותן שיהיו שוין במראה ובקומה. ואף על גב דאמר בפרק בן סורר ומורה (דף עא א) דבן סורר ומורה לא היה ולא עתיד להיות משום דכתיב בננו זה דבעינן שיהו אביו ואמו שוין במראה ובקומה וזה אי אפשר להיות אבל גבי בהמה מיהא יכול להיות יותר ואף על פי שאין ממש דומות זו לזו דאמרין בירושלמי דאפילו חטה אינו דומה לחבירתה מכל מקום בעינן שיהיו שוין במראה ובקומה כל מה שיוכלו. מ"ר:

מדרש פתרון תורה פרשת כי תצא

כי יהיה לאיש בן סורר ומורה... איננו שומע בקול אביו ובקול אמו, מגיד שניהם, מגיד ויסרו אותו ותפשו בו אביו ואמו, אביו שהוא כאמו, אמו שהוא כאביו, לא בזמן שחציים מדברים יהודית וחציין מדברים אשדודית.

Midrash Pitron Torah, Geonic-Era Collection of Ancient Midrashim

“If a man has a wayward and rebellious son... who does not listen to the voice of his father and the voice of his mother.” This teaches [that he does not listen to] both of them...

“And they beat him and his father and his mother take hold of him”—His father who is like his mother; his mother who is like his father. [The law does] not [apply] when half of them speak Judean and half speak Ashdodean.

משך חכמה דברים כא:יח

כי יהיה לאיש בן סורר ומורה וכו'—בתוספתא דנגעים (ו:ב): "אמר ר' נתן- אין בן סורר מירושלים." ונראה לי הטעם על פי מה שאמרו בפסחים (נז.). "אמרו על ר' יוחנן בן נרבאי איש ירושלים שהיה אוכל ג' מאות עגלים ושותה ג' מאות גרביי יין...אמרו כל ימיו של יוחנן בן נרבאי שלא נמצא נותר במקדש." הרי שבמקום בית המקדש וירושלים היה בהכרח אכילה מרובה ושתייה רבה, אשר היה בה כדי להשפיע על הנער בכיוון זולל וסובא. ומשום שבמקדש ובירושלים היו אוכלים בשר קרבנות הרבה ויין מעשר שני, לכן אין חטא אם בא הנער אל מידת הזוללות.

Meshekh Hokhmah Devarim 21:18, R. Meir Simhah of Dvinsk, Lithuania, 19th-20th c.

"If a man has a wayward and rebellious son..."—"Said R. Natan: The law of the wayward and rebellious son does not apply to Jerusalemites." (Tosefta Negaim 6:2) It seems to me the reason is based on what it says on Pesahim 57a: "They reported about (R.) Yohanan b. Narbai of Jerusalem that he would eat 300 calves and drink 300 containers of wine [and eat 40 *se'ab* of chicks for dessert]. They reported that as long as Yohanan b. Narbai was alive, there was never any *notar* [leftover sacrificial meat] in the Temple.

We see that in the context of the Temple and Jerusalem, there needed to be excessive eating and drinking, and this could influence the young man in the direction of gluttony and drunkenness. And since in the Temple and in Jerusalem they ate a lot of sacrificial meat and wine and *ma'aser sheni*, therefore there was no sin if the young man came to a habit of gluttony.